

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ ADAYLARININ YANSITICI DÜŞÜNME EĞİLİMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yavuz Selim AĞAOĞLU* -Sevilay AĞAOĞLU** -Mehmet KARGÜN

Öz

Beden eğitimi öğretmenleri adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimlerini değerlendirmek bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Sınıf değişkeni temel alınmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Gaziosmanpaşa Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 2015-2016 öğretim yılında okuyan 1. ve 4. sınıf düzeyindeki 111 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Çalışmada, Semerci (2007) nin geliştirmiş olduğu "Öğretmen ve Öğretmen Adayları İçin Yansıtıcı Düşünme Eğilimi (YANDE)" anketi bu çalışmada bilgi toplamak için kullanılmıştır. Veriler SPSS 20 for Windows programında, tanımlayıcı istatistik yöntemlerinden ortalama-standart sapma ile değerlendirilmiştir. Çalışma grubundaki adayların büyük bir kısmı "Çoğunlukla Katılıyorum" eğilimini işaretleyerek bu yönde düşüncelerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Yansıtıcı Öğretim, Beden Eğitimi, Öğretmen Adayları, Yansıtıcı Düşünme.

EVALUATING REFLECTIVE THINKING TENDENCIES OF PRE-SERVICE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS

Abstract

The aim of this study is to determine the level of pre-service physical education teacher' reflective thinking tendency and to evaluate this level according to gender and class variables. The sample of the study consists of totally 111 pre-service teachers studying at Gaziosmanpaşa University, High School of Physical Education and Sport, in 2015-2016 school terms.

In the study, to ascertain the reflective thinking tendency of the pre-service teachers,"Reflective Thinking Tendency of Teachers and Pre-Service Teachers Scale" which was first developed by Semerci (2007) was used as data collection tool. The data collected through this scale were analyzed and assessed by SPSS 20 program and standard deviation were analyzed. Candidates in the overall study group "mostly agree" as they tend to have the characteristics of reflective thinking.

Key Words: Reflective Teaching, Physical Education Teaching, Pre-Service Teachers, Reflective Thinking

GİRİŞ

Beden eğitimi ve spor öğretimi sadece fiziksel aktivite ve motor beceriler olarak değil aynı zamanda zihinsel ve sosyal gelişim alanların geliştirilmesi olarak da

*Gaziosmanpaşa Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu/Tokat, yavuzselim.agaoglu@gop.edu.tr

** Okul Müdürü,23 Nisan Ulusal Egemenlik Anaokulu/Tokat

anlaşılmaktadır. Bu durum beden eğitimi ve sporun diğer alanlarının aynı zamanda geliştirilmesini ön plana çıkarmaktadır. Bu doğrultuda, beden eğitimi öğretimindeki kazanımlarını hayatlarnın düzenlenmesinde ve kendilerini geliştirmede katkı sağlar.

Öğrenimleri boyunca yansıtıcı öğretim, zihinsel etkinlikler ile pratik arasında ilişki sağladığı için önemlidir (Altınok, 2002). Çünkü üniversite eğitiminde aday öğrencilere zihinsel bilgi ile ilgili çalışmalar yaptırılmaktadır. Bununla birlikte bu aday öğrenciler edindikleri bu bilgileri mesleklerine mesleklerine başladıklarında zihinsel ve pratik arasında ilişki sağlamakta güçlükler yaşamaktadırlar. Günümüzde daha çok klasik bir anlayışla ders odaklı eğitim merkez alınmış ve daha sonraki nesillere bu bilgilerin aktarımı esas alınmıştır (Doğanay, 2007).

Çağdaş eğitimi kavranımın getirdiği öğrenci merkezli ve yapılandırmacı olarak yapılmaya çalışılan yaklaşımda eğitimcilerin kendi kendilerini sorgulamaları ve yansıtıcı zihinsel etkinliklere önem vermeleri bu kavramı eğitim anlayışı içinde kullanmaya çalışılmaları önem oluşturmaktadır (Aydın ve Çelik, 2013).

Vilhelm von Humboldt “yansıtıcı öğrenme” kavramını 200 yıl önce nasıl öğrenildiğinin öğrenilmesi açılımını öne süren bir araştırmacı olmuştur (Fichtner, 2005). Daha sonraki süreçte, yansıtma kavramı temellerini Dewey’in uygulayarak ve yaşayarak bilgi edinme anlayışı yaklaşımını esas almıştır. Dewey (1933) yansıtıcı düşünmeyi, öğrenme ve düşünmenin temel kabul edildiği bilgi, ilişkili düşüncelerin sorgulanarak aşama aşama irdelenmesini kapsayan etkili ve bilinçli bir süreç olarak kabul etmiştir (Kızılkaya ve Aşkar, 2009).

Dewey yansıtıcı düşünme anlayışını, elde edilmiş bir bilgiyi ve bu bilginin hedeflediği ürünlere varmaya yardım eden eldeki verilerin verimli, devamlı ve önemli olarak zinde yer almasını kabul etmektedir (Baysal ve Demirbaş, 2012). Yansıtıcı düşünme, bu günden geleceği hesap etme, daha önce yaşananları hatırlama anımsamayı, bu süreçler arasında ilişki kurmayı önemser. Aynı zamanda yansıtıcı düşünmenin daha sonraki yıllarda doğuracağı çıktılar üzerinde devamlılık içeren ve önemsenen bir düşünce biçimidir (Alp ve Taşkın, 2012).

Günümüzde etkili öğretim yöntem ve tekniklerinde biri olarak yansıtıcı düşünceyi ifade edebiliriz. Yansıtıcı düşünce sonuçlara varmayı hedefleyen bir bilgi birikimini içermektedir. Bununla birlikte düzeltici, karışıklıktan uzak ve çözüm üreten ve doğru materyali bulmak için araştırma, inceleme yöntemini içermektedir (Ulaş ve ark., 2011). Yansıtma kavramı eğitim ve öğretim alanlarında teorik ve uygulama içeren konularda düşünme, doğru tercihlerde bulunma ve bu tercihlerin mesuliyetini alabilme kabiliyeti kabul edilerek de açıklanabilir (Durdukoca ve Demir, 2012).

Tüm yaşamları boyunca öğrenenler olarak hazırlama sürecinde, öğrenciler için yansıtıcı düşünme başlıca rolü oynamaktadır. Alan çalışmalarına bakıldığında, bu

Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimlerinin Değerlendirilmesi

alanda Dewey, Mezirow ve Schon araştırmalarının temelini meydana getirmektedirler. Dewey süreci bir sorunu çözüme kavuşturmak için yapılan çalışmalara benzetmektedir. Mezirow sürece duygusal unsurları dâhil ederek açıklamıştır. Schön'ün (1987) süreci ifade ederken “eylem içi yansıtma” ve “eylem üzerine yansıtma” olarak incelemiştir (Bayrak ve Usluel, 2011).

Kolb (1984) yansıtıcı düşünmeyi öğrenme döngüsünün içinde yer alan bir oluşum olarak görmektedir. Yaşananlar ve önceki deneyimler ile öğrenme ve öğretme etkinliklerinin birlikte ilişkilendirilmesi öğrenmeyi olumlu etkiler ve geliştirir (Yuen, 2011). Eğer yansıtıcı düşünce uygulama sürecinde yer alacak ise uygulamanın daha derinlemesine ve etkileşimi güçlü olacak biçimde düşünülmesi gerekmektedir. Buna karşın teorik bir çalışmada ise ders planı ve dersin işlenişi hakkında derinlemesine düşünülmesi gerekmektedir (Şahin,2009).

Öğrencilerin kendi öğrenme hedeflerini kendilerinin belirlemede, öğrenme sürecinde sorumluluk taşımasında ve eksikliklerini tespit etmesinde ve değerlendirme yapmasında yansıtıcı eğitimin rolü büyüktür (Ünver, 2003).

Yansıtıcı düşünme sorun, varsayım, sorgulamayı içerir (Loughran, 1996). Aynı anlayışla beden eğitimi öğretmeni yetştiren kurumlar, bu adaylar için mümkün olduğunca uygulamalarını sınıf içindeki faaliyetlerine yöneltmelidirler (Korthagen, 2001). Bunun için, öğretmen yetiştirme sürecinin bir bölümünün pratiği içeren tecrübelerden yapılması gerekmektedir (Bencze ve ark., 2001). Bununla birlikte yansıtıcı düşünme sorunlara çözüm üretmeyi içermekte ve beden eğitimi öğrencilerinin ilgi alanlarını ayakta tutmayı ve çevreye karşı sorun çözen bireyler olmayı önemsemektedir (Epstein, 2003).

Öğrenciler, yansıtıcı eğitimde içeren amaçlarını ifade edebilir, bilgi alacakları konularda hassasiyet oluşturabilir hatalarını iyileştirebilir ve fikirlerini açıklayabilirler. Kendileri için önemli olan husularda kendi kendilerini güdüleyebilir ve fikirlerini rahatca ifade edebilirler (Ünver, 2003).

Öğrenmenin etkili olabilmesi için öğrenme boyunca neden lerini diğer kişilerin fikirlerini mukayese etmek eledeki ve gereksinim hissedilen bilgiyi almak gerekir (Dewey 1933). Araştırma yöntemlerinin kullanılarak bilimsel verilerin elde edilmesi birbiriyle ilişkili yardımlaşan sınıf etkinliklerin bireylerin zihinsel gelişim sürecini etkili olacaktır (Sünbül, 2010).

Yansıtıcı düşünme, kritik yapmaya yüksek zihinsel aktivite becerisi sağlamaya, ortaya çıkan sorunlara karşı kolaylatırıcı ve teknik olarak soruları ele alan bir vasıf olarak görülebilir (Kızılkaya ve Aşkar, 2009). Aynı zamanda yansıtıcı düşünmenin herhangi bir sorun ortaya çıktığında, bu sorunu çözmek için yaşanan bir süreçtir (Şen, 2011).

Öğrencinin derse ilişkin duyuşsal giriş özellikleri kişinin soruna yaklaşımı ve sorunu çözmek istemesi ile zorlukları yenecek bir gayreti gösterme becerisini belirleyici bir özelliktir (Usta, 2006).

Öğrencilerin öğrenme yapabilmeleri ve yüksek düşünme kabiliyeti göstermesi onların kazandıkları verileri yorumlama, ilk defa katrşılaştıkları sorunların üstesinden gelebilme, tanımlayıcı olarak bilgiyi kullanma, parçalara ayırma ve birleştirme ile olabilmektedir (Üstünoğlu, 2006). Bu nedenledir ki deneyimlerini yeniden yapılandırma olanağını kullanarak, yapılandırmacılığı dikkate alan bir sorun çözme eğiliminde olan şünce sistemi olarak kişi problem çözmeye başarılı olabilir (Mahnaz, 1997). Yansıtma öğrenmek isteyen kişinin öğrenme boyunca kazanımlarına yoğunlaşmasını gerektirir. Sonuç süreçten sonra gelir. Yansıtma, kişinin öğrenmesi sonucu bireyde meydana gelen kalıcı davranışı ifade eder.daha sonra bu davranış diğer bireyler tarafından gözlemlenebilir (Başol ve Gencel, 2013).

Yansıtıcı düşünce problem çözmeye yönelik sezgi, duygu ve tutkuyu ifade eder. Yansıtıcı düşünce bu durumları yeniden gözden geçirir ve test eder (Swanwick, et all ., 2014). Bireyin yansıtıcı davranışı öğrencinin bir bileşimi (bilgi, fırsat vb) olarak görülür (Osterman ve Kottkamp, 2004). Yansıtıcı davranış aynı zamanda profesyonel bir gelişim ve problem çözme stratejisini ifade eder. Bu nedenle yansıtıcı düşünce öğretmede, liderlik ve eğitimcilerin öğrenme süreçlerinde kritik öneme sahiptir (Day, 1993).Sınıf içindeki öğrenmeleri sağlayan yardımcılarından öğretmenler yansıtıcı düşünmeyi sağlayabilmeleri için kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir (Alkan ve Gözel,2012).

John Dewey' in içinde olduğu araştırmacılar düşünme için harcadığımız zaman inanç be verilerimizi ve bunları ispatlayan delillerimizi ve bu delillerin sağladığı bilgilerin doğrultusunda eldeki bilgileri deneme ve istendik zihinsel bir süreç olarak ifade etmişlerdir (Kürüm, 2002).

Bir konuda bilgi sahibi olması ve bu bilgiyi açıklaması, bireyin davranışlarını ve becerilerini yansıtması, olarak ifade edilmektedir (Duban ve Yalpan, 2010). Bunun yanında yansıtıcı düşünme bireyin bilgi düzeyi ile ilgili ve eldeki bilgilerin yorumlanmasındaki zihinsel süreçleri ifade etmektedir (Taggart ve Wilson, 1998). Dewey düşünmeyi, bir konuda sonuçlara varmak için sistematik bilginin kullanılması olarak ifade etmiştir (Semerci, 2007). Aynı zamanda bireydeki inisiyatif alabilme, içtenlik, sözlerinde açıklılık, gibi sosyal ve psikolojik özellikler yansıtıcı düşünme için önemlidir (Doğan-Dolapçioğlu, 2007). Yansıtıcı öğretim bireylerin zihisel olarak verimli olması için önemlidir (Gür, 2008). Aynı zamanda diğer bireylerin psikolojik yönlerini önemseyen bu sorun çözücü ve mukayese yapmayı amaçlar (Yorulmaz, 2006). Bu şekilde tecrübelerin yorumlanması ve knuda sistematik bilgiye ulaşmayı

Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimlerinin Değerlendirilmesi

hedefler. Bunu sağlamak için gerekli uygun ortamların sağlanmasını önemser (Duban ve Yelken, 2010). Eğitim stratejilerinin niçin geliştirildiğinin ve nasıl bu stratejilerin öğrenciler üzerinde olumlu etki yaratacağını belirlemek yansıtıcı eğitimin temel amacıdır (Lee, Hea-Jin, 2005).

Bu yaklaşım öğretmen adaylarının eğitimlerinin öncesi ve sonrası için yardımcıdır (Ekiz ve Yiğit 2007). Yansıtıcı modelle öğretmen adayları teorik kazanımlarını pratik olarak gösterebilirler. Bu davranış şüphesiz ki öğrenciler için etkili bir modeldir (Ulaş ve ark, 2011).

Lauzackas (2005) göre, yansıtıcı düşünce bir süreçtir. Bu süreçte profesyonel deneyimler kişisel gelişimlere dönüşmeye çalışır. Bunun sonucunda yüksek kalitede performans gerektiren aktiviteler ortaya çıkar. Yansıtıcı düşünce sonucunda yeni bilgiler ve beceriler kazanılır (Gedviliene, and Staniuleviciene, 2011). Yansıtıcı düşünce bir bilginin sonuca giden aktif, ısrarcı ve dikkatli kullanımını ifade eder (Sünkür ve ark, 2012). Herhangi bir zamanda ve herhangi bir formatta meydana gelebilir (Hong and Choi ,2011). Buna ek olarak yansıtıcı düşünce öğrenme süreci için farkındalık yaratma ve öğrenmenin nasıl olacağını ifade eder (Kızılkaya ve Aşkar, 2009). Öğretmen adayları yansıtıcı düşüncenin öğrencinin sosyal ve eğitim çevresinde önemli bir role sahiptir (Tok, 2008). Eğitimciler öğretmenleri bira araya getirerek yansıtıcı düşüncenin önemini açıklamalıdır (Yorulmaz, 2006). Yeni eğitim programları geliştirilmeli yansıtıcı düşünce anlayışı içinde bu yapılmalıdır (Köksal and Demirel, 2008).

Eğitim kurumlarının ortak amacı, etkili öğretmenler yetiştirmektir. Bu amaçla eğitim ortamları bu duruma hazırlıklı olmalı ve aday öğretmenlerinin eğitimine yansıtıcı olarak katkı sunmak için çalışılmalıdır (Tok,2008).

Buna karşın eğitim ortamlarında dış dünyaya ve tecrübeler uzak sorun çözmeyi öğretmeyen ortamlar da bulunabilmektedir (Oral, 2008). Bu nedenlerle sınıf ortamlarının bireylerin becerilerini geliştirmeye imkân yaratacak biçimde organize edilmesi önemlidir. (Özden, 2003) Aynı zamanda sorun çözme vb. yeteneklerin geliştirilmesi için önemlidir (Erden, 2000). Sorunlara çözümsel yaklaşım, tecrübeleri değerlendirmek, verimli eğitim ortamı yansıtıcı düşünme yeteneğine sahip kişiler için önemli bir durumdur. (Ünver, 2007). Böylece ancak öğretim ve eğitim kalitesi geliştirilebilir (Baki ve ark, 2012).Bütün bu unsurlar dikkate alındığında yansıtıcı düşünme becerisinin kullanılması ve verimli hale gitirilmesi dikkate değer bir konu olarak görülmektedir (Bağ ve Kıvılcım, 2013).

Bu noktadan hareketle araştırmanın amacı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin yansıtıcı düşünme ye karşı oluşan yaklaşımları ve bu durumun öğretmen adaylarının nitelikleri arasındaki yerini tesbit etmektir. Yansıtıcı düşüncenin gelişimi, beden eğitimi ve spor aktiviteleri içinde

önemlidir. Öğrenenlerin beden eğitimi derslerinde ve sportif yarışmalarda yansıtıcı düşünme becerilerini kullanmaları, öncelikle, eğitimcilerin kazanmış oldukları niteliklere göredir. Bu çalışmayı yaparken oluşan esas düşünce beden eğitimi öğretmeni adaylarının yansıtıcı düşünme düzeylerini belirlemektir.

2. YÖNTEM

Bu çalışma, betimsel araştırma modeline uygun olarak yapılmıştır. Araştırmada, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimlerini belirlemek için çalışmaya uygun örneklem modellerinden örneklem tekniği kullanılmıştır.

Çalışmanın Örnekleme

Bu çalışma için örnekleme, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğretmen aday öğrenciler oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Değerlendirilmesi

Öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimlerini tespit etmek için, Semerci (2007) tarafından geliştirilmiş ve geçerlik güvenirlik çalışması yapılmış olan "Öğretmen ve Öğretmen Adayları İçin Yansıtıcı Düşünme Eğilimi (YANDE)" ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Likert tipinde hazırlanan ölçeğin derecelendirilmesi, "Tamamen katılıyorum (5), Çoğunlukla katılıyorum (4), Kısmen katılıyorum (3), Çoğunlukla katılmıyorum (2), Hiç katılmıyorum (1)" şeklindedir.

Faktor1: Sürekli ve amaçlı düşünme 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Faktor 2: Açık fikirlilik 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Faktor 3: Sorgulayıcı ve etkili öğretim 14, 15, 16, 17, 18.

Faktor 4: Öğretim sorumluluğu ve bilimsellik 19, 20, 21, 22, 23

Faktor 5: Araştırmacılık 24, 25, 26, 27, 28, 29

Ölçek için Cronbach Alpha katsayısı 0,815 olarak bulunmuştur. Ulaşılan veriler SPSS 20 for Windows paket programında, tanımlayıcı istatistik yöntemlerinden ortalama-standart sapma ile değerlendirilmiştir.

3. BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde araştırmada cevap aranan sorulara ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimlerinin Değerlendirilmesi

Tablo 3. Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimi Düzeyleri Ortalama Değerleri

Maddeler	N	Aritmetik Ort.	S.s.
Faktor 1: Sürekli ve amaçlı düşünme			
1 Öğrencilerimin görüşlerine değer vermem.	3,7748	1,38620	
2 Öğretim hedeflerimin ışığında eleştirel düşünürüm.	2,3333	,99392	
3 Öğretimle ilgili diğer öğretmenlere yardımcı olurum.	111	2,1532	1,01979
4 Kendi öğretimimin etkililiğini değerlendirmem.	3,3604	3,3604	
5 Sınıfta tartışmayı tesvik eder, yönetirim.	2,6847	2,6847	
6 Kitaptaki etkinliklerle yetinir, yenilerini oluşturmam.	3,5045	1,10267	
7 Konu anlatırken bazı noktaları eksik bırakıp öğrencilerin bulmasını sağlarım.	2,6036	1,09776	
Faktor 2: Açık fikirlilik			
8 Öğretim kazanımlarını (hedef-davranışları) gözden gecirmem.	3,2973	1,24019	
9 Öğretim uygulamalarıyla ilgili soru, tepki ve önerilere açık değilim.	3,5225	1,23470	
10 Öğretme- öğrenme sürecindeki olaylara çok yönlü bakmam.	111	3,5586	1,16529
11 Öğrencilerimin bireysel gereksinimlerinden sorumlu değilim.	3,5045	1,11904	
12 Öğrencilerimin eğitsel etkinliklerine önem vermem.	3,7477	1,17913	
13 Öğrencilerimin duygusal (duyusal) davranışlarından sorumlu değilim.	,7477	3,74773	
Faktor 3: Sorgulayıcı ve etkili öğretim			
14 Yeni materyalleri ve etkinlikleri tanıtmam.	3,6486	1,22585	
15 Dersin teorik kısımlarını kavram haritasıyla anlatmam.	3,4144	1,23191	
16 Öğrencilerin hayallerine değer vermem.	111	3,8919	
1,23105			
17 İş birliği ile öğrenmeye önem vermem.	3,6486	1,34603	
18 Eleştirel bakış açısına sahip değilim.	3,7027	1,32524	
Faktor 4: Öğretim sorumluluğu ve bilimsellik			

19 Öğretimde kime, neyi, ne zaman, nicin ve nasıl yapacağımı bilirim. ,96482		2,1802
20 Öğrencilerimle etkili iletişim kurmaya çalışmam.	3,7387	1,34645
21 Öğrencilerime uygun öğrenme materyali sunarım. 111	2,1441	1,06896
22 Öğrencilerin beklentilerini dikkate almam.	3,7387	1,31917
23 Yeni bir konuyu ustaca tanıtır ve anlatırım.	2,0901	,96812
Faktor 5: Araştırmacılık		
24 Öğretim ortamına ilişkin yaptığım değişikliklerin sonuçlarını düşünürüm.	2,2432 1	,02882
25 Öğretime ilişkin problemleri algılar, tanımlar, geneller ve mesleki anlayışlarımı değiştirmek ve geliştirmek için kullanırım.	2,1712	,96176
26 Araştırma ruhuna sahip değilim.	3,4775	1,41965
27 Öğretimimi objektif bir şekilde değerlendirebilirim.	2,2162	1,12335
28 Öğretmen olarak kendimi geliştirmeye açık değilim.	3,6667	1,33030
29 Öğretme sanatının iyi yönleriyle ilgilenirim.	2,3514	1,21092

Veriler değerlendirildiğinde, beden eğitimi öğretmeni adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimlerinin: Faktör 1 için; sürekli ve amaçlı düşünme: Öğrencilerimin görüşlerine değer vermem. :3,7748, kendi öğretimimin etkililiğini değerlendirmem.:3,3604, kitaptaki etkinliklerle yetinir, yenilerini oluşturmam.:3,5045. Faktör 2 için; açık fikirlilik: Öğretim kazanımlarını (hedef-davranışları) gözden gecirmem.: 3,2973,öğretim uygulamalarıyla ilgili soru, tepki ve önerilere açık değilim.: 3,5225, öğretim- öğrenme sürecindeki olaylara çok yönlü bakmam.: 3,5586, öğrencilerimin bireysel gereksinimlerinden sorumlu değilim.: 3,5045, öğrencilerimin eğitsel etkinliklerine önem vermem.:3,7477, öğrencilerimin duygusal (duyusal) davranışlarından sorumlu değilim.:3,74773. Faktör 3 için; sorgulayıcı ve etkili öğretim:Yeni materyalleri ve etkinlikleri tanıtmam.:3,6486, dersin teorik kısımlarını kavram haritasıyla anlatmam.; 3,4144,Öğrencilerin hayallerine değer vermem.:3,8919, İş birliği ile öğrenmeye önem vermem.; 3,6486; Eleştirel bakış açısına sahip değilim.; 3,7027.Faktör 4 için; öğretim sorumluluğu ve bilimsellik: Öğrencilerimle etkili iletişim kurmaya çalışmam.; 3,7387, öğrencilerin beklentilerini dikkate almam.; 3,7387. Faktör 5 için; araştırmacılık: Araştırma ruhuna sahip değilim.; 3,4775,öğretmen olarak kendimi geliştirmeye açık değilim.; 3,6667.maddelerinde “Çoğunlukla Katılıyorum” düzeyinde olduğu tespit edilmiştir.

Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimlerinin Değerlendirilmesi

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Yansıtıcı düşünmede bireylerin olaylar karşısında değerlendirme yapma ve yorumlama kabiliyetini geliştirmek ve aynı zamanda üst nitelikli zihinsel yöntemleri önemlidir.

Beden eğitimi öğrencileri üzerinde yapılan bu çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: araştırmaya katılan adaylar büyük ekseriyetle “Çoğunlukla Katılıyorum” biçiminde yansıtıcı düşünme eğilimi üzerine görüş bildirmişlerdir.

“Yansıtıcı düşünen bireyler yetiştirmek için öğretmenlerin öncelikle kendilerinin yansıtıcı düşünmesi gerekir” (Semerci, 2007).Beden eğitimi öğretmenliği için oluşturulmuş öğretim etkinlikleri ve ortamları beden eğitimi öğretmen adaylarının sürekli ve amaçlı düşünebilmelerine, açık fikir sahibi olmaları daha sonraki iş yaşam sürecinde daha verimli eğitim vermelerine fırsat sağlayabilir.

Araştırmada öğretmen adaylarının yüksek düzeyin biraz altında yansıtıcı düşünme eğilimlerinin ortaya çıkması, öğrencilerin öğretim programındaki uygulamalarının da sebebi olma olasılığını göstermektedir.

Araştırmanın sonuçlarına göre; örneklemdeki beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerine ilişkin görüşleri “Çoğunlukla Katılıyorum” düzeyine denk gelmektedir. Bu düzey yansıtıcı düşünme becerileri açısından beden eğitimi ve spor öğretmenliği adaylarının olumluya yakın tutumlar sergilediği anlamına gelmektedir.

Öğretmen adaylarında yansıtıcı düşünmeye yönelik tutumlarının yüksek düzeye yakın bir seviyede olması birçok nedene bağlanabileceği gibi, aldıkları bazı derslere de bağlanabilir (Aydın ve Çelik, 2013).

Başka bir çalışmada ise sınıf öğretmeni adaylarının, sınıf yönetimi ile ilgili yansıtıcı düşünme becerilerine ilişkin görüşlere yüksek düzeyde katıldıkları görülmüştür. Bu durum, sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleği için sınıf yönetiminin önemli olduğunu fark edebildiklerini göstermektedir (Alkan ve Gözel,2012)..

Diğer bir çalışma ise Türkçe öğretmeni adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimleri üzerine yapılmıştır. Bu çalışmaya göre çalışma grubundaki adaylar genel olarak: 4,058 düzeyinde “Tamamen Katılıyorum” şeklinde yansıtıcı düşünme eğilimi özelliklerine sahip bulunmuşlardır (Şahin,2011).

Ayrıca, farklı aday öğretmenlerle yapılan sonuçların karşılaştırılmasına yönelik bir çalışmanın da yapılması alana katkı sağlayabilir. Bu çalışmada, beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerine ilişkin görüşlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

KAYNAKÇA

- Alkan, V. ve Gözel, E. (2012). E-Journal of New World Sciences Academy. Nwsa-Education Sciences.
- Alp, S. ve Taşkın, Ç. Ş. (2012). Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme: Öğretmenlerinin Yansıtıcı Düşünceyi Uygulamaları. Buca Eğitim Fakültesi Dergisi 33.
- Altınok, H. (2002). Yansıtıcı Öğretim: Önemi ve Öğretmen Eğitimine Yansımaları, Eğitim Araştırmaları, Ankara: Anı Yayıncılık, 8,2; 66-73.
- Aydın M. ve Çelik, T. (2013). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Becerilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 34, ss. 169-181.
- Baki, A., Güç, F.A., Özmen, Z.M.(2012). İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Problem Çözmeye Yönelik Yansıtıcı Düşünme Becerilerinin İncelenmesi. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 3.
- Bağ G.,ve Kıvılcım Z.S.,(2013). Lise Öğrencilerinin Problem Çözmeye Yönelik Yansıtıcı Düşünme Becerileri İle Matematik ve Geometri Derslerindeki Akademik Başarıları Arasındaki İlişki, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD). Cilt. 14, Sayı 3, s.1-17.
- Başol, G ve Gencel, İ.E., (2013). Yansıtıcı Düşünme Düzeyini Belirleme Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri. Educational Sciences: Theory and Practice 13(2) Bahar/Spring, 929-946.
- Bayrak F.ve Usluel Y.K., (2011). Ağ Günlük Uygulamasının Yansıtıcı Düşünme Becerisi Üzerine Etkisi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education) 40: 93- 104.
- Baysal, Z. N.ve Demirbaş B. (2012). Sınıf Öğretmenliği Adaylarının Bilinçli Farkındalıkları İle Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Kasım, Cilt 1, Sayı 4, Makale 02, ISSN: 2146-9199
- Bencze, L., Hewitt, J., and Pedretti, E.(2001). Multi-Media Case Methods in Pre-Service Science Education: Enabling an Apprenticeship For Praxis. Science Education, 31, 191-209.
- Day, C. (1993). Reflection: A Necessary but Not Sufficient Condition for Professional Development. British Educational Research Journal, 19 (1), 83-93.

Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimlerinin Değerlendirilmesi

- Dewey, J. (1933). *How We Think: A Restatement of the Relation of Reflective Thinking to the Educative Process*. Boston: D. C. Heath Publication.
- Doğan- Dolapçioğlu, S. (2007). *Sınıf Öğretmenlerinin Yansıtıcı Düşünme Düzeylerinin Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hatay: Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Doğanay, A. (2007). *Üst Düzey Düşünme Becerilerinin Öğretimi*. Doğanay, A. (Ed.). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. (2. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Durdukoca Ş.F.ve Demir, M. (2012). *İlköğretim Öğretmenlerin Bazı Değişkenlere Göre Yansıtıcı Düşünme Düzeyleri ve Düşüncelerindeki Öğretmen Niteliklerinin Yansıtıcı Öğretmen Niteliklerine Uygunluğu*. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 20, s. 357-374.
- Ekiz D.ve Yiğit N. (2007). "Öğretmen Adaylarının Öğretmen Eğitimindeki Modeller Hakkında Görüşlerinin Program ve Cinsiyet Değişkenleri Açısından İncelenmesi". *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5(3). ss. 543 - 557.
- Epstein, A. S.(2003). *How planing and reflection develop young children's thinking skills Young Children*. [Online]: Retrieved on 2011, at [http://www.journal.naeyc.org/btj/200309/ Planning and Reflection](http://www.journal.naeyc.org/btj/200309/Planning%20and%20Reflection).
- Erden, M., (2000). *Sosyal bilgiler öğretimi*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Fichtner, B. (2005). *Problems and Questions Concerning A Current Contextualization of the Vygotskian Approach*. In (Eds.) Hoffmann, M. H.G., Lenhard, J. And Seeger, F. *Activity and Sign Grounding Mathematics Education* (179-190). US: Springer.
- Gedviliene, G. ve Staniuleviciene, D., (2011). *Students' Reflective Practice at Vytautas Magnus University*. *Journal of International Scientific Publications: Educational Alternatives Volume* 9, Part 1. June.
- Gür, H. (2008). *Öğretmen Eğitiminde Yansıtıcı Düşünme*. Aday Öğretmenler İçin Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması. Ed: İ. H. Demircioğlu. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Hea-Jin Lee, (2005). *Understanding and Assessing Preservice Teachers' reflective Thinking*. *Teaching and Teacher Education* 21, 699-715.
- Hong, Y.C ve Choi, I. (2011). *Education Tech Research Dev* 59.687-710. *Three Dimensions of Reflective Thinking in Solving Design Problems: A Conceptual Model*.

- Kızılkaya, G.ve Aşkar,P. (2009). Problem Çözmeye Yönelik Düşünme Becerisi Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34(154), 82-92.
- Korthagen, F. A. J. (2001, April). Linking Practice and theory: The Pedagogy of realistic teacher education. Paper presented at the meeting of the American Educational Research Association, Seattle, WA.
- Köksal, N. ve Demirel, Ö. (2008). “Yansıtıcı Düşünmenin Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulamalarına Katkıları”. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34, 189-203.
- Kürüm, D. (2002). Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Gücü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: A.Ü Eğitim bilimleri Enstitüsü.
- Loughran, J. J. *Developing Reflective Practice: Learning about Teaching and Learning Through “Modelling*. London: The Falmer Press.
- Mahnaz, M. (1997). Content And Nature Of Reflective Teaching: A Case of an Experiment Middle School Science Teacher. *Clearing House*, 70(3), 143-151.
- Oral, G., 2008. *Yine Yazı Yazıyoruz*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Osterman K.F. ve Kottkamp, R. B. (2004). *Reflective Practice For Educators: Professional Development To Improve Student Learning*.
- Özden, Y., 2003. *Eğitimde Yeni Değerler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Semerci, Ç. (2007). Öğretmen ve Öğretmen Adayları için Yansıtıcı Düşünme Eğilimi (YANDE) Ölçeğinin Geliştirilmesi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 7.
- Sünbül, A. M. (2010). *Öğretim İlke ve Yöntemleri* (4. baskı). Konya: Eğitim Akademi Yayınları.
- Sünkür, M.Ö., Arıbaş,S.,İlhan, M., ve Sünkür, M. (2012), Tahmin Et-Gözle-Açıkla Yöntemi İle Desteklenmiş Yansıtıcı. Düşünmeye Dayalı Etkinliklerin 7. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi* 33.
- Swanwick, R., Kitchen, R., Jarvis, J., McCracken, W., O’Neil R. and Powers, S.(2014). Following Alice: Theories Of Critical Thinking and Reflective Practice in Action At Postgraduate Level. *Teaching in Higher Education*, Vol. 19, No. 2, 156-169.

Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimlerinin Değerlendirilmesi

- Şen, H. Ş. (2011). İlköğretim Öğrencilerinin Problem Çözmeye Dayalı Yansıtıcı Düşünme Becerileri. 4-8 Ekim. I. Uluslararası eğitim programları ve öğretim kongresi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eskişehir.
- Taggart, G. L. and Wilson, A. P. (1998). Promoting Reflective Thinking in Teachers. Action Strategies. USA: Corwin Press, Inc.
- Tok, Ş. (2008). "Yansıtıcı Düşünmeyi Geliştirici Etkinliklerin Öğrenen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına, Performanslarına ve Yansıtımlarına Etkisi". Eğitim ve Bilim, 33(149), 104-117.,
- Ulaş, H., Kolaç, E. ve Sevim, O., (2011). Reflective Thinking Tendencies of Turkish Language Teachers. Ekev Akademi Dergisi Yıl: 15 Sayı: 46. Kış 2011) 389.
- Usta, A. (2006). İlköğretim Fen Bilgisi Derslerinde Öğrenme Stillerine Dayalı Öğretim Etkinliklerinin Öğrenci Başarı ve Tutumuna Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Ünver, G. (2003). Yansıtıcı Düşünme. Ankara: PegemA Yayıncılık
- Ünver, G. (2007). Yansıtıcı Düşünme. Editör: Özcan Demirel, Eğitimde Yeni Yönelimler. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Üstünoğlu, E., (2006). Üst Düzey Düşünme Becerilerini Geliştirmede Bilişsel Soruların Rolü. Çağdaş Eğitim Dergisi, 331, 17-24.
- Şahin, Ç. (2009). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Yeteneklerine Göre Günlüklerinin İncelenmesi., Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 36: 225-236.
- Yelken D.B. ve Yanpar, T., (2010). Öğretmen Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri ve Yansıtıcı Öğretmen Özellikleriyle İlgili Görüşleri. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 19, Sayı 2, s. 343 - 360.
- Yorulmaz, M. (2006). "İlköğretim I. Kademesinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Yansıtıcı Düşünmeye İlişkin Görüş ve Uygulamalarının Değerlendirilmesi". Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. Elazığ.
- Yuen Lie Lim, L.A.(1996) A Comparison Of Students' Reflective Thinking Across Different Years in A Problem-Based Learning

